

Codul administrativ

Ediție îngrijită și adnotată de
Conf. univ. dr. Ovidiu Podaru

Actualizată la data de
3 februarie 2021

Cuprins

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019

privind Codul administrativ _____ 1

Index _____ 317

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019

privind Codul administrativ

publicată în
M. Of. nr. 555 din 5 iulie 2019

cu completările aduse prin:

- **O.U.G. nr. 63/2019** pentru completarea art. 61 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ (M. Of. nr. 745 din 12 septembrie 2019);
- **O.U.G. nr. 44/2020** privind prelungirea mandatelor autorităților administrației publice locale cuprinse în perioada 2016-2020, unele măsuri pentru organizarea alegerilor locale din anul 2020, precum și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ (M. Of. nr. 297 din 8 aprilie 2020), declarată neconstituțională prin **Decizia Curții Constituționale nr. 240/2020** (M. Of. nr. 504 din 12 iunie 2020);
- **O.U.G. nr. 61/2020** privind completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996 și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ (M. Of. nr. 381 din 12 mai 2020);
- **Legea nr. 84/2020** privind prelungirea mandatelor autorităților administrației publice locale și pentru modificarea art. 151 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ (M. Of. nr. 520 din 17 iunie 2020);
- **O.U.G. nr. 164/2020** pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ (M. Of. nr. 898 din 2 octombrie 2020);
- **O.U.G. nr. 4/2021** pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ (M. Of. nr. 117 din 3 februarie 2021).

Codul administrativ

CUPRINS	ART.
PARTEA I. DISPOZIȚII GENERALE	1-13
Titlul I. Dispoziții generale	1-4
Titlul II. Definiții generale aplicabile administrației publice	5
Titlul III. Principiile generale aplicabile administrației publice	6-13
PARTEA A II-A. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ CENTRALĂ	14-74
Titlul I. Guvernul	14-50
Capitolul I. Rolul și funcțiile Guvernului	14-15
Capitolul II. Organizarea Guvernului	16-24
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	16-18
<i>Secțiunea a 2-a. Aparatul de lucru al Guvernului</i>	19-24
Capitolul III. Funcționarea Guvernului	25-38
<i>Secțiunea 1. Principalele atribuții ale Guvernului</i>	25-27
<i>Secțiunea a 2-a. Rolul și atribuțiile prim-ministrului</i>	28-34
<i>Secțiunea a 3-a. Ședințele Guvernului</i>	35-36
<i>Secțiunea a 4-a. Actele Guvernului</i>	37-38
Capitolul IV. Exercițarea mandatului de membru al Guvernului	39-47
Capitolul V. Răspunderea Guvernului	48-50
Titlul II. Administrația publică centrală de specialitate	51-68
Capitolul I. Dispoziții generale	51-54
Capitolul II. Conducerea ministerelor	55-61
Capitolul III. Organizarea și funcționarea ministerelor	62-66
Capitolul IV. Alte organe de specialitate ale administrației publice centrale	67-68
Titlul III. Autoritățile administrative autonome	69-74
PARTEA A III-A. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ	75-248
Titlul I. Dispoziții generale	75
Titlul II. Descentralizarea	76-83
Capitolul I. Dispoziții generale	76-80
Capitolul II. Cadrul instituțional al procesului de descentralizare	81-83
Titlul III. Regimul general al autonomiei locale	84-94
Titlul IV. Unitățile administrativ-teritoriale în România	95-104
Titlul V. Autoritățile administrației publice locale	105-200
Capitolul I. Dispoziții generale	105-109
Capitolul II. Competențele autorităților administrației publice locale	110
Capitolul III. Consiliul local	111-147
<i>Secțiunea 1. Constituirea consiliului local</i>	111-122
<i>Secțiunea a 2-a. Organizarea consiliului local</i>	123-127
<i>Secțiunea a 3-a. Mandatul, rolul și atribuțiile consiliului local</i>	128-132

<i>Secțiunea a 4-a. Funcționarea consiliului local</i> _____	133-142
<i>Secțiunea a 5-a. Dizolvarea consiliului local</i> _____	143-147
Capitolul IV. Primarul _____	148-163
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i> _____	148-153
<i>Secțiunea a 2-a. Rolul și atribuțiile primarului</i> _____	154-158
<i>Secțiunea a 3-a. Suspendarea și încetarea mandatului primarului</i> _____	159-163
Capitolul V. Administrația publică a municipiului București _____	164-169
Capitolul VI. Consiliul județean _____	170-186
<i>Secțiunea 1. Constituirea consiliului județean</i> _____	170-176
<i>Secțiunea a 2-a. Funcționarea consiliului județean</i> _____	177-182
<i>Secțiunea a 3-a. Dizolvarea consiliului județean</i> _____	183-186
Capitolul VII. Președintele și vicepreședinții consiliului județean _____	187-194
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i> _____	187-189
<i>Secțiunea a 2-a. Rolul și atribuțiile președintelui consiliului județean</i> _____	190-192
<i>Secțiunea a 3-a. Alte dispoziții aplicabile președintelui și vicepreședintelui consiliului județean</i> _____	193-194
Capitolul VIII. Actele autorităților administrației publice locale _____	195-200
Titlul VI. Mandatul de ales local _____	201-241
Capitolul I. Dispoziții generale _____	201-202
Capitolul II. Suspendarea și încetarea mandatului de ales local _____	203-205
Capitolul III. Drepturile și obligațiile aleșilor locali _____	206-226
<i>Secțiunea 1. Drepturile aleșilor locali</i> _____	206-219
<i>Secțiunea a 2-a. Obligațiile aleșilor locali</i> _____	220-226
Capitolul IV. Incompatibilitățile aleșilor locali și conflictul de interese _____	227-230
Capitolul V. Răspunderea aleșilor locali _____	231-241
Titlul VII. Alte dispoziții aplicabile administrației publice locale _____	242-248
Capitolul I. Secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale _____	242-243
Capitolul II. Administratorul public _____	244-246
Capitolul III. Inițiativa cetățenească și adunările cetățenești _____	247-248
PARTEA A IV-A. PREFECTUL, INSTITUȚIA PREFECTULUI ȘI SERVICIILE PUBLICE DECONCENTRATE _____	249-283
Titlul I. Prefectul și subprefectul _____	249-276
Capitolul I. Dispoziții generale _____	249-251
Capitolul II. Atribuțiile prefectului și subprefectului _____	252-260
Capitolul III. Raporturile cu alte autorități și instituții publice _____	261-264
Capitolul IV. Structuri funcționale _____	265-270
Capitolul V. Drepturi și îndatoriri ale prefectilor _____	271-274
<i>Secțiunea 1. Drepturile prefectilor</i> _____	271-272
<i>Secțiunea a 2-a. Îndatoriri și interdicții ale prefectilor</i> _____	273-274
Capitolul VI. Actele și răspunderea prefectului _____	275-276

Titlul II. Serviciile publice deconcentrate	277-283
Capitolul I. Dispoziții generale	277-278
Capitolul II. Conducerea serviciilor publice deconcentrate	279-283

PARTEA A V-A. REGULI SPECIFICE PRIVIND PROPRIETATEA PUBLICĂ ȘI PRIVATĂ A STATULUI SAU A UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE **284-364¹**

Titlul I. Exercițarea dreptului de proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale	284-353
Capitolul I. Dispoziții generale	284-291
Capitolul II. Trecerea bunurilor în domeniul public	292-296
Capitolul III. Modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate publică al statului sau al unităților administrativ-teritoriale	297-353
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	297
<i>Secțiunea a 2-a. Darea în administrare a bunurilor proprietate publică</i>	298-301
<i>Secțiunea a 3-a. Concesionarea bunurilor proprietate publică</i>	302-331
<i>Secțiunea a 4-a. Închirierea bunurilor proprietate publică</i>	332-348
<i>Secțiunea a 5-a. Darea în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică</i>	349-353
Titlul II. Exercițarea dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale	354-364¹
Capitolul I. Dispoziții generale	354-357
Capitolul II. Trecerea bunurilor în domeniul privat	358-361
Capitolul III. Unele reguli privind exercitarea dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale	362-364 ¹

PARTEA A VI-A. STATUTUL FUNCȚIONARILOR PUBLICI, PREVEDERI APLICABILE PERSONALULUI CONTRACTUAL DIN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ ȘI EVIDENȚA PERSONALULUI PLĂTIT DIN FONDURI PUBLICE **365-562**

Titlul I. Dispoziții generale	365-368
Titlul II. Statutul funcționarilor publici	369-537
Capitolul I. Dispoziții generale	369-382
Capitolul II. Clasificarea funcțiilor publice. Categoriile de funcționari publici	383-393
Capitolul III. Categoria înalților funcționari publici	394-399
Capitolul IV. Managementul funcției publice și al funcționarilor publici și Sistemul electronic național de evidență a ocupării în sectorul public	400-411
<i>Secțiunea 1. Managementul funcțiilor publice și al funcționarilor publici</i>	400-408
<i>Secțiunea a 2-a. Structura de posturi și structura de funcții publice</i>	409
<i>Secțiunea a 3-a. Dosarul profesional al funcționarilor publici din cadrul autorităților și instituțiilor publice</i>	410

<i>Secțiunea a 4-a. Evidența personalului plătit din fonduri publice. Sistemul electronic național de evidență a ocupării în sectorul public</i>	411
Capitolul V. Drepturi și îndatoriri	412-463
<i>Secțiunea 1. Drepturile funcționarilor publici</i>	412-429
<i>Secțiunea a 2-a. Îndatoririle funcționarilor publici</i>	430-450
<i>Secțiunea a 3-a. Consilierea etică a funcționarilor publici și asigurarea informării și a raportării cu privire la normele de conduită</i>	451-457
<i>Secțiunea a 4-a. Formarea și perfecționarea profesională a funcționarilor publici</i>	458-459
<i>Secțiunea a 5-a. Regimul incompatibilităților și conflictului de interese în exercitarea funcțiilor publice</i>	460-463
Capitolul VI. Cariera funcționarilor publici	464-486
<i>Secțiunea 1. Recrutarea funcționarilor publici</i>	464-472
<i>Secțiunea a 2-a. Numirea funcționarilor publici</i>	473-475
<i>Secțiunea a 3-a. Promovarea funcționarilor publici și evaluarea performanțelor profesionale</i>	476-486
Capitolul VII. Acorduri colective. Comisii paritare	487-489
Capitolul VIII. Sancțiunile disciplinare și răspunderea funcționarilor publici	490-501
Capitolul IX. Modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu	502-527
<i>Secțiunea 1. Modificarea raportului de serviciu</i>	502-511
<i>Secțiunea a 2-a. Suspendarea raportului de serviciu</i>	512-515
<i>Secțiunea a 3-a. Încetarea raportului de serviciu</i>	516-527
Capitolul X. Actele administrative privind nașterea, modificarea, suspendarea, sancționarea și încetarea raporturilor de serviciu și actele administrative de sancționare disciplinară	528-537
<i>Secțiunea 1. Dispoziții comune</i>	528
<i>Secțiunea a 2-a. Tipuri de acte administrative</i>	529-534
<i>Secțiunea a 3-a. Nulitatea actelor administrative și competența de soluționare a cauzelor care au ca obiect raportul de serviciu al funcționarului public</i>	535-536
<i>Secțiunea a 4-a. Contravenții și sancțiuni</i>	537
Titlul III. Personalul contractual din autoritățile și instituțiile publice	538-562
Capitolul I. Prevederi generale aplicabile personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice	538-543
Capitolul II. Personalul contractual încadrat la cabinetul demnitarilor și aleșilor locali și la cancelaria prefectului	544-548
Capitolul III. Drepturi și obligații ale personalului contractual din administrația publică, precum și răspunderea acestuia	549-553
Capitolul IV. Încadrarea și promovarea personalului contractual	554-556

Capitolul V. Managementul personalului contractual din
 administrația publică și gestiunea raporturilor juridice _____ 557-562

PARTEA A VII-A. RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIVĂ _____ 563-579

Titlul I. Dispoziții generale _____ 563-567

Titlul II. Răspunderea administrativ-disciplinară _____ 568-571

Titlul III. Răspunderea administrativ-contravențională _____ 572

Titlul IV. Răspunderea administrativ-patrimonială _____ 573-579

PARTEA A VIII-A. SERVICII PUBLICE _____ 580-596

Titlul I. Principiile și clasificarea serviciilor publice _____ 580-585

Titlul II. Reglementarea și înființarea serviciilor publice _____ 586-589

Titlul III. Gestiunea serviciilor publice _____ 590-594

Titlul IV. Desființarea serviciilor publice _____ 595-596

PARTEA A IX-A. DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE _____ 597-632

**PARTEA A X-A. MODIFICĂRI ȘI COMPLETĂRI ADUSE
 ALTOR ACTE NORMATIVE _____ 633-638**

*Anexa nr. 1. Procedură de organizare și publicare a monitoarelor oficiale
 ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale, în format electronic*

*Anexa nr. 2. Lista cuprinzând unele bunuri care aparțin domeniului public
 al statului*

*Anexa nr. 3. Lista cuprinzând unele bunuri care aparțin domeniului public
 al județului*

*Anexa nr. 4. Lista cuprinzând unele bunuri care aparțin domeniului public
 al comunei, al orașului sau al municipiului*

Anexa nr. 5. Lista cuprinzând funcțiile publice

*Anexa nr. 6. Metodologia pentru realizarea procesului de evaluare a
 performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici
 aplicabilă pentru activitatea desfășurată începând cu 1 ianuarie
 2020, precum și pentru realizarea procesului de evaluare a activității
 funcționarilor publici debutanți numiți în funcția publică ulterior datei de
 1 ianuarie 2020*

PARTEA A III-A. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Titlul I. Dispoziții generale

Art. 75. Principii specifice aplicabile administrației publice locale. (1) Administrația publică locală din unitățile administrativ-teritoriale se organizează și funcționează în temeiul principiilor generale ale administrației publice prevăzute la partea I titlul III și al principiilor generale prevăzute în Legea nr. 199/1997 pentru ratificarea Cartei europene a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985, precum și a următoarelor principii specifice:

- a) principiul descentralizării;
- b) principiul autonomiei locale;
- c) principiul consultării cetățenilor în soluționarea problemelor de interes local deosebit;
- d) principiul eligibilității autorităților administrației publice locale;
- e) principiul cooperării;
- f) principiul responsabilității;
- g) principiul constrângerii bugetare.

(2) Aplicarea principiilor prevăzute la alin. (1) nu poate aduce atingere caracterului de stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil al României.

Titlul II. Descentralizarea

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 76. Principiile procesului de descentralizare. Principiile pe baza cărora se desfășoară procesul de descentralizare sunt următoarele:

- a) principiul subsidiarității, care constă în exercitarea competențelor de către autoritatea administrației publice locale situată la nivelul administrativ cel mai apropiat de cetățean și care dispune de capacitate administrativă necesară;
- b) principiul asigurării resurselor corespunzătoare competențelor transferate;
- c) principiul responsabilității autorităților administrației publice locale în raport cu competențele ce le revin, care impune obligativitatea respectării aplicării standardelor de calitate și a standardelor de cost în furnizarea serviciilor publice și de utilitate publică;
- d) principiul asigurării unui proces de descentralizare stabil, predictibil, bazat pe criterii și reguli obiective, care să nu constrângă activitatea autorităților administrației publice locale sau să limiteze autonomia locală financiară;
- e) principiul echității, care implică asigurarea accesului tuturor cetățenilor la serviciile publice și de utilitate publică.

Art. 77. Regulile procesului de descentralizare. (1) Guvernul, ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale transferă competențe autorităților administrației publice locale de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor sau județelor, după caz, respectând principiul subsidiarității și criteriul ariei geografice

a beneficiarilor, potrivit căruia transferul competenței privind furnizarea unui serviciu public se face către acel nivel al administrației publice locale care corespunde cel mai bine ariei geografice a beneficiarilor.

(2) Transferul competenței se realizează prin lege și este fundamentat pe analize de impact și ale unor sisteme de indicatori de monitorizare, elaborate de către ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, în colaborare cu ministerul coordonator al procesului de descentralizare și cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale.

(3) În situația prevăzută la alin. (1), dacă în cadrul serviciului public respectiv există baze de date la nivel național, acestea rămân în proprietatea publică sau privată a statului și în administrarea Guvernului, ministerelor sau a celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, după caz, care au transferat competențele, pentru competențele exercitate de autoritățile administrației publice centrale. Pentru competențele transferate autorităților administrației publice locale, bazele de date aferente serviciului public respectiv rămân în proprietatea statului, iar autoritățile administrației publice locale, cărora le-au fost transferate competențele, au atribuții de introducere, actualizare, exploatare și valorificare a datelor. Autoritățile administrației publice centrale sunt obligate să asigure accesul la respectivele baze de date autorităților publice centrale și locale cu respectarea prevederilor legale.

(4) Metodologiile privind introducerea, actualizarea, exploatarea și valorificarea datelor de către autoritățile administrației publice locale a bazelor de date prevăzute la alin. (3) se reglementează prin acte administrative ale conducătorilor ministerelor sau ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, după caz, care au transferat competențele.

(5) Ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, care nu au organizat structuri subordonate în teritoriu sau servicii publice deconcentrate, în colaborare cu ministerul coordonator al procesului de descentralizare și cu unitățile administrativ-teritoriale, pot organiza faze-pilot în vederea testării și evaluării impactului soluțiilor propuse pentru descentralizarea competențelor pe care le exercită în prezent.

(6) Pentru competențele propuse a fi descentralizate, care sunt exercitate de structuri deconcentrate sau subordonate ministerelor și celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, organizate la nivel local, nu se organizează faze-pilot.

Art. 78. Etapele transferului de competențe. (1) Etapele transferului de competențe sunt următoarele:

a) elaborarea de către ministerul coordonator al procesului de descentralizare a strategiei generale de descentralizare sau, în cazul inexistenței unei strategii generale de descentralizare prin care se analizează oportunitatea transferului de competențe de la nivelul administrației publice centrale la nivelul autorităților administrației publice locale, elaborarea de către ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale a strategiilor sectoriale de descentralizare;

b) identificarea de către Guvern, ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale a resurselor necesare și a costurilor integrale aferente competențelor care sunt transferate, precum și a surselor bugetare pe baza cărora sunt finanțate;

c) organizarea de către ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale a eventualelor faze-pilot în vederea testării și evaluării impactului soluțiilor propuse pentru descentralizarea competențelor, care nu sunt exercitate prin structuri din subordinea ministerelor de resort, organizate la nivel local;

d) elaborarea de către ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale a analizelor de impact ale transferului de competențe;

e) elaborarea de către ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale a proiectelor de legi sectoriale prin care se transferă competențe către autoritățile administrației publice locale.

(2) În toate etapele procesului de transfer de competențe, așa cum sunt prevăzute la alin. (1), este obligatorie consultarea structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale.

(3) Guvernul, ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale asigură, în colaborare cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale, corelarea pe termen lung între responsabilitățile transferate și resursele aferente, astfel încât să acopere variațiile de cost în furnizarea serviciilor publice și de utilitate publică descentralizate.

Art. 79. Transferul resurselor financiare. (1) Transferul de competențe, precum și exercitarea acestora se fac concomitent cu asigurarea tuturor resurselor necesare.

(2) Finanțarea competențelor delegate este asigurată în totalitate de către administrația publică centrală. Competențele delegate sunt exercitate de către autoritățile administrației publice locale sau de către alte instituții publice locale, în numele unei autorități a administrației publice centrale, în limitele stabilite de către aceasta.

Art. 80. Standardele de calitate și standardele de cost. (1) Ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale stabilesc standarde de cost pentru finanțarea serviciilor publice care au fost descentralizate până la intrarea în vigoare a prezentului cod, precum și a celor care urmează să fie descentralizate și standarde de calitate aferente asigurării furnizării acestora de către autoritățile administrației publice locale. Standardele de cost și de calitate pentru serviciile publice care au fost descentralizate se aprobă în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentului cod. Standardele de cost și de calitate pentru serviciile publice care urmează să fie descentralizate se aprobă în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a legilor sectoriale de descentralizare.

(2) Ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale au obligația să actualizeze periodic standardele de cost și de calitate pentru serviciile publice prevăzute la alin. (1). Elaborarea și actualizarea standardelor de cost și de calitate se fac în colaborare cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale, conform prevederilor în vigoare, sub coordonarea ministerului coordonator al procesului de descentralizare.

(3) Standardele de cost și de calitate se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerelor sau a celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, cu avizul ministerului coordonator al procesului de descentralizare, al Comitetului tehnic interministerial pentru descentralizare și al Comitetului pentru finanțe publice locale, după caz. Hotărârile Guvernului privind actualizarea periodică

a standardelor de cost și de calitate stau la baza determinării și alocării sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat către bugetele locale, pentru finanțarea serviciilor publice descentralizate.

(4) Autoritățile administrației publice locale sunt responsabile pentru respectarea aplicării standardelor de calitate și de cost în furnizarea serviciilor publice și de utilitate publică descentralizate. Autoritățile administrației publice locale pot crește nivelul de calitate și de cost pe baza veniturilor proprii și a altor surse atrase, în condițiile legii.

(5) În furnizarea serviciilor publice și de utilitate publică descentralizate, autoritățile administrației publice locale sunt obligate să asigure aplicarea standardelor de calitate și să asigure finanțarea serviciilor publice locale cel puțin la nivelul standardelor de cost stabilite în condițiile legii.

Legislație conexă: H.G. nr. 426/2020 privind aprobarea standardelor de cost pentru serviciile sociale (M. Of. nr. 465 din 2 iunie 2020).

Capitolul II. Cadrul instituțional al procesului de descentralizare

Art. 81. Rolul și atribuțiile ministerului coordonator al procesului de descentralizare. (1) Ministerul coordonator al procesului de descentralizare este ministerul cu atribuții în domeniul administrației publice.

(2) Ministerul coordonator al procesului de descentralizare avizează, potrivit legii, inițiativele și proiectele de acte normative privind descentralizarea administrativă și financiară, elaborate de ministere, respectiv de celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale.

(3) Ministerul coordonator al procesului de descentralizare sprijină fundamentarea și implementarea politicii de descentralizare a Guvernului prin:

- a) elaborarea strategiei și a politicilor generale de descentralizare;
- b) coordonarea tehnică și monitorizarea procesului de descentralizare;
- c) elaborarea politicii de descentralizare financiară și fiscală, în colaborare cu ministerul cu atribuții în domeniul finanțelor publice;
- d) furnizarea de expertiză și asistență tehnică de specialitate ministerelor și celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, în vederea elaborării și implementării strategiilor de descentralizare sectorială;
- e) colectarea și gestionarea, în colaborare cu ministerul cu atribuții în domeniul finanțelor publice, cu celelalte ministere și organe de specialitate ale administrației publice centrale, cu autoritățile administrației publice locale, precum și cu alte autorități și instituții publice, a datelor statistice necesare fundamentării și estimării impactului politicilor de descentralizare;
- f) avizarea standardelor de cost și de calitate corespunzătoare anumitor servicii publice și de utilitate publică descentralizate elaborate, respectiv, actualizate de ministere, de celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale în colaborare cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale;
- g) supervizarea îndeplinirii, de către ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, a funcției de coordonare metodologică a serviciilor publice și de utilitate publică descentralizate.

(4) Ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și autoritățile administrației publice locale au obligația de a transmite ministerului coordonator al procesului de descentralizare toate informațiile necesare fundamentării, implementării și monitorizării procesului de descentralizare. Ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale asigură interoperabilitatea datelor specifice colectate cu baza de date a ministerului coordonator al procesului de descentralizare, constituită în acest scop.

(5) În exercitarea funcției de coordonare metodologică a serviciilor publice de utilitate publică descentralizate, ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale au obligația monitorizării respectării de către autoritățile administrației publice locale, a standardelor de calitate și, după caz, de cost.

Art. 82. Comitetul tehnic interministerial pentru descentralizare și Comitetul pentru finanțe publice locale. (1) Pentru coordonarea generală a procesului de descentralizare funcționează Comitetul tehnic interministerial pentru descentralizare, condus de ministrul cu atribuții în domeniul administrației publice, în calitate de coordonator al reformei administrației publice. Din Comitetul tehnic interministerial fac parte și reprezentanții structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale.

(2) La nivelul ministerelor și al celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale se constituie grupuri de lucru pentru descentralizarea competențelor.

(3) Modul de organizare, funcționare și atribuțiile structurilor tehnice prevăzute la alin. (1) și (2) se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(4) Comitetul pentru finanțe publice locale, constituit în condițiile legii care reglementează finanțele publice locale, complementar rolului său în procesul de elaborare a unor reglementări cu caracter financiar, are rol consultativ în elaborarea și implementarea politicilor de descentralizare financiară și fiscală. Din Comitetul pentru finanțe publice locale fac parte și reprezentanții structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale.

(5) Ministerul coordonator al procesului de descentralizare și ministerul cu atribuții în domeniul finanțelor publice, prin structurile de specialitate, asigură împreună secretariatul tehnic al Comitetului tehnic interministerial pentru descentralizare și al Comitetului pentru finanțe publice locale.

Art. 83. Monitorizarea stadiului procesului de descentralizare. Ministerul coordonator al procesului de descentralizare prezintă anual Guvernului, spre informare, un raport privind stadiul derulării procesului de descentralizare.

Titlul III. Regimul general al autonomiei locale

Art. 84. Dispoziții generale aplicabile autonomiei locale. (1) Autonomia locală, definită la art. 5 lit. j), se exercită de autoritățile administrației publice locale.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu aduc atingere posibilității de a recurge la consultarea locuitorilor prin referendum sau prin orice altă formă de participare directă a cetățenilor la treburile publice, în condițiile legii.

(3) Autonomia locală este numai administrativă și financiară, fiind exercitată pe baza și în limitele prevăzute de lege.

(4) Autonomia locală privește organizarea, funcționarea, competența și atribuțiile autorităților administrației publice locale, precum și gestionarea resurselor care, potrivit legii, aparțin comunei, orașului, municipiului sau județului, după caz.

(5) Autonomia locală garantează autorităților administrației publice locale dreptul ca, în limitele legii, să aibă inițiative în toate domeniile, cu excepția celor date în mod expres în competența altor autorități publice.

Art. 85. Raporturile dintre autoritățile administrației publice locale. (1) Raporturile dintre autoritățile administrației publice din comune, orașe, municipii și autoritățile administrației publice de la nivelul județului se bazează pe principiile autonomiei locale, legalității, cooperării, solidarității, egalității de tratament și responsabilității.

(2) În relațiile dintre consiliul local și primar, consiliul județean și președintele consiliului județean, precum și între autoritățile administrației publice din comune, orașe, municipii și autoritățile administrației publice de la nivel județean nu există raporturi de subordonare; în relațiile dintre acestea există raporturi de colaborare.

Notă. În raport de reglementarea anterioară, prin Decizia nr. 12/2015 (M. Of. nr. 773 din 16 octombrie 2015), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a stabilit: „În condițiile Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, unitatea administrativ-teritorială, prin autoritatea sa executivă, respectiv primarul, nu are dreptul de a ataca în fața instanței de contencios administrativ hotărârile adoptate de autoritatea sa deliberativă, respectiv consiliul local sau, după caz, Consiliul General al Municipiului București”.

Art. 86. Structurile asociative ale autorităților administrației publice locale.

(1) Structurile asociative ale autorităților administrației publice locale sunt:

- a) Asociația Comunelor din România;
- b) Asociația Orașelor din România;
- c) Asociația Municipiilor din România;
- d) Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România;
- e) alte forme asociative de interes general, constituite potrivit legii.

(2) Autoritățile administrației publice centrale inițiatoare ale unui proiect de act normativ au obligația să consulte structurile asociative prevăzute la alin. (1), cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de supunerea spre adoptare/aprobare a oricărui proiect de act normativ care privește în mod direct administrația publică locală și/sau care are impact asupra colectivităților locale. În cazul proiectelor de acte normative cu caracter urgent, termenul poate fi redus la 10 zile lucrătoare.

(3) Punctele de vedere ale structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale cu privire la proiectele de acte normative asupra cărora au fost consultate se motivează în concordanță cu prevederile legale și se pot transmite, prin grija președinților acestora, în termen de 10 zile lucrătoare de la primire, la autoritatea administrației publice centrale inițiatoare a proiectului de act normativ, respectiv în 7 zile lucrătoare, în cazul proiectelor de acte normative care au caracter urgent.

Art. 87. Resursele financiare ale autorităților administrației publice locale. (1) În cadrul politicii economice naționale, unitățile administrativ-teritoriale au dreptul la resurse financiare proprii, pe care autoritățile administrației publice locale le stabilesc,

le administrează și le utilizează pentru exercitarea competenței și a atribuțiilor ce le revin, în condițiile legii.

(2) Resursele financiare de care dispun autoritățile administrației publice locale trebuie să fie corelate cu competența și atribuțiile prevăzute de lege.

(3) În scopul asigurării autonomiei locale, autoritățile deliberative ale administrației publice locale au dreptul să instituie și să perceapă impozite și taxe locale, să aprobe bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale, în condițiile legii.

(4) Stabilirea, constatarea, impunerea, inspecția fiscală, încasarea, urmărirea și executarea silită, precum și procedurile de administrare a creanțelor bugetare locale se realizează în condițiile legii.

(5) Autoritățile administrației publice locale administrează sau, după caz, dispun de resursele financiare, precum și de bunurile proprietate publică sau privată ale unităților administrativ-teritoriale, în conformitate cu principiul autonomiei locale.

Art. 88. Bugetul local al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale. Bugetele locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale se elaborează, se aprobă, se execută și se raportează în condițiile legii care reglementează finanțele publice locale.

Art. 89. Formele de asociere a unităților administrativ-teritoriale. (1) Două sau mai multe unități administrativ-teritoriale au dreptul ca, în limitele competenței autorităților lor deliberative și executive, să coopereze și să se asocieze, în condițiile legii, formând asociații de dezvoltare intercomunitară, cu personalitate juridică, de drept privat. Asociațiile de dezvoltare intercomunitară sunt persoane juridice de utilitate publică.

(2) Asociațiile de dezvoltare intercomunitară se constituie în condițiile legii, în scopul realizării în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori al furnizării în comun a unor servicii publice. Zonele metropolitane și aglomerările urbane constituite cu acordul expres al consiliilor locale ale unităților administrativ-teritoriale componente au ca scop dezvoltarea infrastructurilor și a obiectivelor de dezvoltare de interes comun. Autoritățile deliberative și executive de la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale componente își păstrează autonomia locală, în condițiile legii.

(3) Unitățile administrativ-teritoriale cooperează pentru organizarea și exercitarea unor activități în scopul realizării unor atribuții stabilite prin lege autorităților administrației publice locale, cu precădere în domeniile ce privesc activitățile de control, audit, inspecție, urbanism și amenajarea teritoriului, cadastru, precum și în orice alte domenii în care hotărâsc consiliile locale respective, pe principii de eficiență, eficacitate și economicitate, la nivelul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară ai căror membri sunt sau la nivelul structurilor județene cu personalitate juridică ale structurilor asociative ori la nivelul structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale recunoscute ca fiind de utilitate publică, potrivit legii.

(4) Prin excepție de la prevederile art. 240 alin. (2)-(6), personalul de specialitate din cadrul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară sau al structurilor județene cu personalitate juridică ale structurilor asociative ori la nivelul structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale recunoscute ca fiind de utilitate publică, care exercită activitățile prevăzute la alin. (3), fundamentează, contrasemnează sau

avizează din punct de vedere tehnic, după caz, actele autorităților administrației publice locale din unitățile administrativ-teritoriale prevăzute la alin. (3).

(5) În situația în care asociațiile de dezvoltare intercomunitară nu dispun de resurse financiare suficiente pentru asigurarea integrală a cheltuielilor secțiunii de funcționare, acestea cooperează în condițiile alin. (3), care se aplică în mod corespunzător.

(6) Unitățile administrativ-teritoriale au dreptul ca, în limitele competenței autorităților lor deliberative și executive, să coopereze și să se asocieze și cu unități administrativ-teritoriale din străinătate, în condițiile legii, prin hotărâri ale autorităților deliberative de la nivelul acestora. De asemenea, pot adera la organizații internaționale ale autorităților administrației publice locale, în condițiile legii. Cheltuielile ocazionate de participarea la activitățile organizațiilor internaționale se suportă din bugetele locale respective.

(7) Pentru protecția și promovarea intereselor lor comune, unitățile administrativ-teritoriale au dreptul de a adera la asociații naționale și internaționale, în condițiile legii.

(8) Unitățile administrativ-teritoriale pot încheia între ele acorduri și pot participa, inclusiv prin alocare de fonduri, la inițierea și la realizarea unor programe de dezvoltare zonală sau regională, în baza hotărârilor adoptate de autoritățile deliberative de la nivelul acestora, în condițiile legii.

(9) Unitățile administrativ-teritoriale limitrofe zonelor de frontieră pot încheia între ele acorduri de cooperare transfrontalieră cu structuri similare din statele vecine, în condițiile legii.

(10) Inițiativa unităților administrativ-teritoriale de a coopera și de a se asocia cu unități administrativ-teritoriale din străinătate, precum și de a adera la o asociație internațională a unităților administrativ-teritoriale va fi comunicată, prin intermediul primarilor, respectiv al președinților consiliilor județene, ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor externe și ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice. Proiectele de acord de cooperare pe care unitățile administrativ-teritoriale intenționează să le încheie cu unitățile administrativ-teritoriale din alte țări trebuie transmise spre avizare conformă ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor externe și ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice înainte de supunerea lor spre adoptare de către autoritățile deliberative.

(11) Ministerul cu atribuții în domeniul afacerilor externe și ministerul cu atribuții în domeniul administrației publice emit avizele pentru proiectele de acorduri prevăzute la alin. (10) în termen de 30 de zile de la primirea solicitării. În caz contrar, autoritățile administrației publice locale consideră că nu sunt obiecții și proiectul respectiv poate fi supus spre aprobare autorității deliberative interesate.

(12) Prin acordurile de cooperare transfrontalieră pot fi create și pe teritoriul României organisme care să aibă, potrivit dreptului intern, personalitate juridică. Aceste organisme nu au, în sensul prezentului cod, competențe administrativ-teritoriale.

(13) Unitățile administrativ-teritoriale care au încheiat acord de cooperare transfrontalieră au dreptul să participe în alte state la organismele create prin respectivele înțelegeri, în limita competențelor ce le revin, potrivit legii.

(14) Autoritățile administrației publice locale din România pot încheia acorduri de înfrățire/cooperare cu autoritățile administrației publice locale din alte state, prioritar

cu autoritățile administrației publice locale din statele în care se află comunități de români, programe comune culturale, sportive, de tineret și educaționale, stagii de pregătire profesională și alte acțiuni care contribuie la dezvoltarea relațiilor de prietenie, inclusiv finanțarea acestora.

(15) Responsabilitatea privind acordurile de cooperare sau de asociere încheiate de unitățile administrativ-teritoriale revine în exclusivitate acestora.

(16) Guvernul poate aproba programe de finanțare pentru activitățile prevăzute la alin. (1)-(3), (6)-(9) și (12)-(14).

Art. 90. Finanțarea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară. (1) Asociațiile de dezvoltare intercomunitară se finanțează prin contribuții din bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale membre, precum și din alte surse, în condițiile legii.

(2) Guvernul sprijină asocierea unităților administrativ-teritoriale prin programe naționale de dezvoltare, finanțate anual prin bugetul de stat sau din alte surse și prevăzute distinct în cadrul bugetului ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice, în condițiile legii care reglementează finanțele publice locale.

(3) Județele pot sprijini asociațiile de dezvoltare intercomunitară prin programe de dezvoltare județene sau locale, finanțate anual din bugetul județului sau din alte surse, în condițiile legii care reglementează finanțele publice locale, inclusiv prin asigurarea finanțării acestora din bugetul propriu al unității administrativ-teritoriale.

Art. 91. Organizarea și funcționarea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară. (1) Organele asociațiilor de dezvoltare intercomunitară sunt: adunarea generală a asociației, consiliul director și comisia de cenzori.

(2) Organizarea și modul de funcționare a organelor asociației de dezvoltare intercomunitară și a aparatului tehnic sunt stabilite prin actul de înființare și statutul asociației de dezvoltare intercomunitară, aprobate prin hotărârile consiliilor locale, respectiv județene asociate.

(3) Adunarea generală este organul de conducere al asociației de dezvoltare intercomunitară, format din reprezentanții tuturor unităților administrativ-teritoriale asociate.

(4) Adunarea generală adoptă hotărâri în conformitate cu statutul asociației. Hotărârile adunării generale sunt asimilate actelor administrative și intră sub incidența prevederilor legii contenciosului administrativ.

(5) Adunarea generală alege dintre membrii săi președintele asociației de dezvoltare intercomunitară.

(6) Consiliul director este organul executiv de conducere a asociației de dezvoltare intercomunitară și este format din președintele asociației de dezvoltare intercomunitară și încă cel puțin 4 membri aleși din rândul membrilor adunării generale a asociației. Prin statut, asociații pot să prevadă și un număr mai mare de membri, cu condiția ca numărul total de membri în consiliul director, inclusiv președintele, să fie impar.

(7) Pentru realizarea obiectivelor proprii, consiliul director poate propune adunării generale înființarea unui aparat tehnic, finanțat din resursele asociației de dezvoltare intercomunitară.

(8) Dispozițiile prezentului cod privind asociațiile de dezvoltare intercomunitară se completează cu prevederile de drept comun privind asociațiile și fundațiile.